

Патентно-правова агенція «Веполь»

32

ПАТЕНТНІ АГЕНТСТВА

ЧЕРЕПОВ Леонід Володимирович

Керівник і засновник патентно-правового агентства «Веполь».

Кандидат технічних наук,
патентний повірений України

Леонід Володимирович — яскрава та неординарна особистість, поле його професійної діяльності надзвичайно широке і включає обов'язки не тільки патентного повіреного, а й оцінщика, судового експерта, адвоката, викладача ВНЗ. А ще він має більш як солідний список із 237 винаходів, трьох патентів на промислові зразки та понад 200 наукових праць, автором і співавтором яких є.

Першу заявку на винахід «Вихровий компресор» Л. В. Черепов подав іще в березні 1974 р., працюючи у Всесоюзному науково-дослідному і конструкторсько-технологічному інституті компресорного машинобудування (ВНДІкомпресормаш). А в жовтні 1975 р. було одержано перше авторське свідоцтво СРСР за № 488020. Далі — наукова робота й захист у 1984 р. у Ленінградському політехнічному інституті (нині Санкт-Петербурзький державний політехнічний університет) дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за фахом «Вакуумна і компресорна техніка» на тему «Удосконалення елементів проточної частини маловитратних ступенів відцентрових компресорів з урахуванням впливу перетікання в ущільненнях». Ці напрацювання були використані в розробці турбокомпресора для стиснення етилену з тиском всмоктування 250 кг/см², тиском нагнітання 2500 кг/см² та продуктивністю 6,4 м³/хв. для технологічних ліній виробництва поліетилену високого тиску Томського нафтохімічного комбінату.

З 1985 р. ВНДІкомпресормаш увійшов до складу Сумського машинобудівного науково-виробничого об'єднання імені М. В. Фрунзе. Почалася практична робота зі впровадження винаходів у виробництво, зокрема понад 50 були вико-

Леонід Володимирович Черепов та Василь Сігізмундович Марцинковський — співавтори більше ніж 200 винаходів

ристані в конструкції газоперекачувальних агрегатів для транспортування газу з віддалених районів крайньої Півночі; компресорних станціях для газліфтного добування нафти; автомобільних газонаповнювальних компресорних станціях тощо. Співавторами Леоніда Володимировича Черепова були Василь Сігізмундович Марцинковський, Олександр Михайлович Козлов, Олександр Костянтинович Биков, Герман Андрійович Бондаренко, Геннадій Миколайович Зиневич.

Патентно-правове агентство «Веполь», яке Л. В. Черепов очолює з перших днів і донині, було засноване у вересні 1992 р. і стало першим агентством патентних повірених на українських теренах. Хоча де-факто колектив, який нині формує кістяк кадрового складу агентства, розпочав роботу, пов'язану з патентуванням і захистом винаходів іще в часи «Горбачовської перебудови».

Сьогодні, пригадуючи свій шлях на ниві патентної справи, Леонід Володимирович найперше із вдячністю згадує наставників, які допомогли йому визначитися й утвердитися в цій сфері — Станіслава Володимировича Лаврінова та Олександра Васильовича фон Фюнера. Перший був його наставником у радянські часи, другий допоміг зробити перші кроки у світі ринкової економіки.

Начальник патентного відділу Союзтурбогазу С. В. Лаврінов працював викладачем Харківської філії Центрального інституту підвищення кваліфікації керівних працівників і спеціалістів народного господарства в галузі патентної роботи та був патентознавцем, як то кажуть, від Бога. Разом із Л. В. Череповим вони реалізували понад 50 спільних проектів, разом досягли закони бізнесу, разом вчилися на помилках, аналізуючи й уніфікуючи результати роботи.

«Коли мені запропонували очолити патентно-ліцензійний відділ Сумського машинобудівного науково-виробничого об'єднання імені М. В. Фрунзе, я найперше зателефонував Станіславу Володимировичу, — згадує Леонід Володимирович. — Я — особистість творча, а тут пропонують ніби як чиновницьку роботу — керувати патентно-ліцензійним відділом. «Допомагати іншим — не менш цікаво, але більш вигідно», — сказав на це мій учитель. Я тоді не до кінця зрозумів, що значать ці слова. Розуміння прийшло пізніше».

У часи «Перебудови» питання, пов'язані з розвитком громадських організацій, творчих спілок, асоціацій патентознавців набули надзвичайної актуальності, а сама патентна галузь почала бурхливо розвиватися. Так, наприклад, саме в той час була створена Всесоюзна асоціація патентознавців (ВАПАТ), однією із найактивніших ланок якої стала очолювана Л. В. Череповим Сумська асоціація патентознавців, яка першою в Україні була зареєстрована як юридична особа з правом займатися підприємницькою діяльністю.

Улітку 1991 р. вступив у дію Патентний закон СРСР. Як зауважує Леонід Володимирович: «До цього в СРСР не було такої професії, як патентний повірений. З цього ж часу особливий статус патентних повірених був підтверджений і закріплений уже законодавчо». Одразу по прийнятті закону заяву на атестацію як патентного повіреного подав 21 фахівець зі всього СРСР, і Л. В. Черепов був серед «перших ластівок», але двох претендентів з України відсіяли. Коли ж у 1992 р. організувалося патентне відомство України, він отримав одне з перших 21 свідоцтв патентного повіреного нашої держави.

А 10 серпня 1992 р. було зареєстроване Приватне підприємство «Веполь» — перше в Україні агентство патентних повірених,

Патентно-правова агенція «Веполь»

у назву якого покладено одне з наріжних понять теорії рішення винахідницьких задач. Саме на початку 90-х рр. Л. В. Черепов розпочав співпрацю з одним із найвідоміших у світі фахівців із патентної справи — Олександром Васильовичем фон Фюнером, «вотчиною» якого був Мюнхен — патентна столиця Німеччини, де розташовані й Німецьке, і Європейське патентні відомства. О. В. фон Фюнер першим із «західних» патентознавців розпочав роботу на патентному ринку СНД і багато в чому став його законодавцем, надто — щодо наріжних принципів роботи з клієнтом, культури спілкування з ним.

«Олександр Васильович — унікальна та надзвичайно цікава особистість, — стверджує Леонід Володимирович. — Він напрочуд заповзятий та азартний, а ще — сильний і харизматичний. Завдяки йому я виграв в апеляції свою першу справу щодо ТМ «Капрі». Довелося доводити, що ця назва острова є фентезійною для такого товару, як сигарети».

Сьогодні патентне бюро «Веполь» працює з усім світом, подаючи заявки не тільки в Україні, а й у Росії, Білорусі, Франції, США, Великобританії, Японії, Індонезії, Австралії, країнах Південної Америки та Африки. Агенство має досвід роботи з багатьма відомими іноземним корпораціями та провідними підприємствами України й колишнього СРСР».

Патентно-правове агентство «Веполь» спеціалізується на поданні, підготовці та супроводі заявок на отримання патентів на корисні моделі, винаходи та промислові зразки, свідоцтва на знаки для послуг і товарні знаки; представленні інтересів фізичних і юридичних осіб у питаннях інтелектуальної власності; підтвердженні дії наявних свідоцтв і патентів; оцінці об'єктів інтелектуальної власності. За плечима працівників фірми — досвід роботи із понад двома тисячами заявників, більшість із яких є клієнтами «Веполю» й донині.

«Ми працюємо в найрізноманітніших напрямках, — розповідає Леонід Володимирович Черепов. — Фармацевтика, стрілецька зброя, коньяк... Якщо приходять гінеколог, розмовляємо з ним про гінекологію, з винахідником реактивних

куль або космічного зонду також ведемо мову саме про його сферу діяльності. Наприклад, сьогодні розглядали заявку на упаковку для транспортування трав, а ще нині агентство підготувало 39 заявок із колоноскопії. Я не є фахівцем в цій галузі, але моє завдання — отримати матеріал і зуміти використати його «на повну», аби можна було юридично захистити певну технологію, спосіб чи пристрій. Потім фахівці перевіряють цю заявку ще й після мене — аби не було «ляпів», адже часом через одне слово втрачається весь сенс».

Робота патентного повіреного цікава тим, що передбачає постійні, мало не щоденні контакти з цікавими, неординарними людьми. Коли Леоніду Володимировичу часом кажуть: «Як ти з ним працюєш, у нього ж не всі вдома», він незмінно відповідає: «Сам такий!». Люди, які працюють у патентній сфері, повинні мати досить оптимізму та завзяття, аби бути спроможним сприймати нове й незвичайне, не лякатися дивних і неординарних підходів. Але не обійтися патентному повіреному й без здорового скептицизму, який допомагає шукати недоліки та критикувати, адже без цього неможливо забезпечити повноцінний захист.

Працівники патентного бюро «Веполь» займаються і торгівельними марками, й винаходами, отримуючи від заявника замовлення на отримання охоронних документів на всі можливі об'єкти інтелектуальної власності. Він же навзаєм надає патенти, свідоцтва тощо. А потім уже настає час для серйознішої «розминки» — місцевих, господарських та адміністративних судів, Антимонопольного комітету, управліннях по боротьбі з економічною злочинністю чи кіберзлочинністю.

На думку Л. В. Черепова, фірма патентних повірених мусить мати чітку лінію тягlostі, наступності. Адже свідоцтво на товарний знак діє упродовж десяти років із можливістю продовження ще на десять, патент на винахід дійсний упродовж 20 років, на корисну модель — десять років, на фармацевтичний засіб — до 25 років. Тобто патентний захист передбачає постійну підтримку та продовження. Леонід Володимирович

Ротарійська подорож клубів м. Києва до Дубенського замку Рівненської області, 2014 р.

Патентно-правова агенція «Веполь»

34

ПАТЕНТНІ АГЕНТСТВА

Студентська група ЕМ-276. 35 років потому. Харківський політехнічний інститут

назавжди запам'ятав сумну історію свого старшого колеги з Мінська Валентина Степановича Артемова, після раптової смерті якого справа всього його життя виявилася практично паралізованою через те, що не було чітко визначеного наступника. Тому, на думку Л. В. Черепова, в патентного бізнесу є лише два шляхи розвитку: тісне партнерство або ж династичність.

За майбутнє власної компанії Леонід Володимирович не хвилюється, адже в патентній сфері знайшли своє професійне призначення його діти й онук. Старша донька, Людмила Боруха, керує напрямом товарних знаків, а молодша, Тетяна Лісна, яка свого часу закінчила Національний медичний університет імені О. О. Богомольця та є лікарем-педіатром за першою освітою, нині також працює патентним повіреним. Онук Денис Боруха позаминулого року закінчив Одеську юридичну академію (кваліфікація — «магістр інтелектуальної влас-

ності»), а минулого здобув спеціальність юриста у КНУ ім. Т. Шевченка. Наприкінці року отримав свідоцтво патентного повіреного. Підростає в родині й іще один онук — семикласник Артур Лісний. Леонід Володимирович все частіше довіряє право підпису своїм дітям та онуку, адже всі ми прийшли в цей світ лише до часу.

Люди мають різні вподобання. Так, дехто з колег Л. В. Черепова займається дайвінгом, дехто вивчає угорську мову або бере уроки гри на гітарі. Але самого Леоніда Володимировича його професія захоплює повсякчас, день у день, зранку до вечора.

Ось уже впродовж п'яти років він читає лекції з інтелектуальної власності в Мистецькому інституті художнього моделювання і дизайну імені С. Далі, із захопленням спостерігаючи за тим, як надзвичайно талановиті юнаки та дівчата створюють неперевершені, по-справжньому унікальні роботи. Леонід Володимирович намагається не просто навчити своїх студентів законам, примусити визуалізувати ту чи іншу норму (тим паче, що окрім норм, яких і так багато, існує ще велика кількість найрізноманітніших коментарів до них), а найперше дати уявлення про те, як потрібно поводитися із цими законами, де за необхідності знайти потрібну інформацію, як правильно її застосувати. Але найголовніше своє завдання він бачить у тому, аби навчити цих по-справжньому талановитих людей простій істині. Цитуючи Леоніда Володимировича: «Як би добре ви не працювали, мусите отримати достойну винагороду за свою творчу інтелектуальну працю».

Агентство «Веполь», травень 2015 р.